

DROGE ZA SILOVANJE

Šta su droge za silovanje?

Pod nazivom droge za silovanje se najčešće podrazumevaju psihoaktivna sredstva koja mogu izazvati sedaciju (smirivanje) uz hipnotički učinak (pospanost). Dodatno svojstvo tih sredstava je da izazivaju gubitak pamćenja (amneziju) za period koji je nastao odmah nakon konzumacije-uzimanja. Naročito je opasno ako se kombinuju s alkoholom, jer osim pojačane pospanosti, može doći i do poremećaja disanja i ostalih vitalnih funkcija, pa i do smrti usled predoziranja

Šta je Rufi?

Rufi je ulično ime za lek **Rophynol**, odnosno Flunitrazepam, sedativ 10 puta jači od Valijuma. Ova supstanca se primenjuje u lečenju insomnije (nesanice), a razvijena je od strane farmaceutske kompanije Roche početkom sedamdesetih godina prošlog veka. Na tržištu se prvi puta pojavio 1975. godine, a legalno se prodaje u zemljama Evrope, Afrike, Azije, Latinske Amerike, u SAD nije legalno dostupan. Flunitrazepam spada u grupu lekova poznatu pod nazivom benzodiazepini koji imaju anksiolitički, hipnotički, miorelaksantni i antikonvulzivni učinak, a tokom dugotrajne primene flunitrazepama može se razviti tolerancija i fizička i psihička zavisnost. U kombinaciji s alkoholom učinak flunitrazepama se pojačava.

Prve zlouporabe flunitrazepama zabeležene su u osamdesetim godinama prošlog veka, a flunitrazepam se upotrebljava sam ili u kombinaciji sa ostalim drogama. Osim silovatelja koriste ga i pljačkaši da bi uspavali svoje žrtve, a često ga upotrebljavaju alkoholičari i zavisnici o heroinu. Uzima se oralno, udisanjem i pomoću injekcije.

Dejstvo Rufija

Širom sveta flunitrazepam, tj. Rufi je sinonim za drogu za silovanje. Naime silovatelji koriste flunitrazepam kao sredstvo za omamljivanje svojih žrtvi tako što ga ubace u piće žrtve, pa žrtva nakon njegove konzumacije nije u stanju pružiti otpor jer gubi sposobnost rasuđivanja i ima smanjene motoričke sposobnosti. Ono što pogotovo kvalifikovalo Rufi za ovakvu primenu jeste posle većih doza može nastupiti i anterogradna amnezija – nemogućnost pamćenja događaja odmah nakon konzumacije supstance.

Rufi se često koristi u kombinacijom sa alkoholom i drugim drogama. Ponekad se uzima da bi se pojačao heroinski "haj", ili ublažio doživljaj spuštanja nakon kokainskog ili krek vrhunca. Ukoliko se koristi sa alkoholom, Rufi izaziva stanje dezinhibicije i amneziju.

Učinak flunitrazepama počinje 20-30 minuta nakon njegove primene, a maksimalnu koncentraciju dostiže unutar 2 sata. Učinak flunitrazepama može trajati 8 do 12 sati. Metabolit flunitrazepama, 7-amino-flunitrazepam može se otkriti u urinu unutar 5-14 dana nakon uzimanja, zavisno od metode detekcije, a u kosi i do mesec dana nakon uzimanja.

Oko minuta nakon primene ženska osoba kojoj je podmetnut Rufi može da se oseća omamljena i dezorijentisana, istovremeno joj je i jako vruće i jako hladno i ima nagon na povraćanje. Može da doživi poteškoće u govoru i kretanju. Nakon dejstva uglavnom nema sećenja na ono što joj se događalo za vreme dejstva supstance.

Nuspojave udružene s primenom flunitrazepama su pospanost, umor, glavobolja, vrtoglavica, noćne more, suva usta, mišićna slabost, smetenost, ataksija, hipotenzija, rebound insomnija, anterogradna amnezija, manija, halucinacije, a po život opasne nuspojave su respiratorna depresija, koma i retka jetrena i bubrežna disfunkcija. Kod predoziranja flunitrazepamom javljaju se sledeći simptomi – pospanost, smetenost, oslabljena koordinacija, nejasan govor, koma i respiratorna depresija. U lečenju intoksikacije flunitrazepamom primenjuju se suportivne mere kojima se nastoji smanjiti dalja apsorpcija (ispiranje želudca, primena aktivnog ugljena, laksativa) uz praćenje vitalnih funkcija, a kao specifični antidot primenjuje se anagonist benzodiazepinskog veznog mesta flumazenil (Anexate, Lanexat, Romazicon).

Primena flunitrazepama je **kontraindikovana kod trudnica i dece, kod bolesnika s teškom hroničnom hiperkapnijom, miastenijom gravis, glaukomom, teškom respiratornom insuficijencijom, sleep apnejom ili jetrenom insuficijencijom i kod osoba koje su alergične na flunitrazepam ili neki od benzodiazepina.** Flunitrazepam se legalno prodaje kao film-tableta od 1 mg i rastvor za injekcije. Tableta od 1 mg je **zeleno-maslinaste boje**, duguljastog oblika, s utisnutim **brojem 542**, sadrži boju pa kada se tableta ubaci u piće tableta **poplavi i sporo se otapa te je vidljiva.** Ta nova tableta flunitrazepama u primeni je od 1998. godine kao odgovor kompanije Roche na sve veću zloupotrebu flunitrazepama, a zamenila je stare tablete od 0,5 mg, 1 mg, 2 mg i 4 mg, koje su bile bele, okrugle, lako topljive, bez boje, ukusa i mirisa.

Šta je GHB?

GHB (gamahidroksibutirat), koji je takođe poznat kao droga za silovanje, spada u kategoriju depresora nervnog sistema. Nema boju i miris pa ga je lako ubaciti u piće potencijalne žrtve. Različita imena za GHB su i G, Liquid, tečni ecstasy. GHB je razvijen ranih šezdesetih godina kao ljudski anestetik, ali je napušten zbog neželjenih nuspojava. Osamdesetih se koristi kao sredstvo za uspavlivanje i pri body buildingu, a devedesetih počinje njegoa upotreba kao rekreacionog psihoaktivnog sredstva.

Što se samog izgleda tiče, GHB je praškastog oblika bele boje, a može biti i bezbojna tečnost koja se često oboji radi kamuflaže. Osim toga, GHB može biti aktivan sastojak nekih tableta ili kapsula. 1 gram GHB praha može se razrediti već u 1 ml vode.

GHB (gama-hidroksibutirat) je sintetički proizvod, vrlo sličan inhibitoru, neurotransmitteru (GABA) koji nalazimo u nervnom sistemu. GHB i GABA deluju na iste receptore u mozgu, a najčešće se proizvodi mešanjem gama-butirlaktana i jake baze kalijum ili natrijum hidroksida.

Način upotrebe GHB-a

Uzima se oralno i najčešće se stavlja u alkoholno piće, a njegovo delovanje povezano je sa fizičkim predispozicijama konzumenata, njegovom eventualnom tolerancijom i, naravno, s konzumiranom količinom droge.

Zbog samog izgleda i brzine delovanja GHB je vrlo pogodan za podmetanje u piće. U SAD-u ga zato nazivaju 'date rape drug' – drogom za silovanje.

Dejstvo GHB-a

Dejstvo GHB-a najčešće počinje 10 do 20 minuta posle uzimanja. Traje do 11 sati. Najjače se oseća 1 do 2 sata nakon uzimanja.

GHB može izazvati laganu psihičku zavisnost kod redovnih korisnika. U literaturi su navedeni slučajevi sindroma odvikavanja u trajanju od nekoliko dana kod korisnika koji su GHB koristili svakodnevno.

Delovanje GHB-a slično je kod malih količina kao delovanje alkohola. Dolazi do poboljšanja raspoloženja, smanjenja društvene inhibicije i motoričkih sposobnosti. Veće količine mogu prouzrokovati vrtoglavicu, teškoće u fokusiranju pogleda, promene raspoloženja, prikljivost, želju za plesom, pojačanje erotiskih nagona, ali i mučninu i slabost. Zbog načina na koji deluju uzete u manjim količinama, ove droge u žargonu nazivaju se još i "droge ljubavi". Upravo to izuzetno pogoduje silovateljima jer često imaju svedoke da je žrtva pristala ili se ponašala kao da podstiče seksualni odnos sa silovateljem. Prevelike količine mogu prouzrokovati slabost, teturanje, nesvesticu, jaku vrtoglavicu, povraćanje i nemogućnost orijentacije. Većim konzumiranjem javljaju se glavobolje, šizofrene reakcije, potpuna fizička nemoć, povraćanje, problemi s disanjem, amnezija i na kraju stanje kome ili dubokog sna.

Osoba koja uzme preveliku dozu GHB-a može se naći u stanju privremenog sna iz koga ju je nemoguće probuditi. Za vreme stanja dubokog sna koje može trajati od tri do četiri sati vrlo često su zabeleženi slučajevi seksualnog zlostavljanja, ali i slučajevi otmica, krađa i prevara.

GHB se najlčešće sipa u obojena pića (štok-kola na primer) i koktele. Opasnost ovakve kombinacije velika je, jer je vrlo tanka granica između doze koja pobuđuje zadovoljstvo i overdose. Nemoguće je tačno kontrolisati i znati jačinu nabavljenog rastvora GHB-a, i zbog toga dolazi do predoziranja.

U urinu se GHB može otkriti 4 do 5 sati od upotrebe injektiranjem i 10 do 20 sati od upotrebe oralno.

Kako izbeći podmetanje droga za silovanje u piće:

- **ne verujte nikome**
- **ne uzimajte piće od nepoznatih osoba**
- **uzmite piće koje je zatvoreno u boci ili limenki**
- **ako ste se tokom zabave odvojili od svog pića, uzmite novo**
- **ne pristajte na to da vam iko bilo šta sipa u piće uz nagovor da ćete se zbog toga osećati lepše i slično**

Izvor:

www.stetoskop.info

www.cybermed.hr

Dr Stevan P.Petrović: Droga I ljudsko ponašanje